

شناسایی، مطالعه و جمع آوری سبب‌های محلی استان کردستان

سرسیفی، محمد^۱، علیرضا طلایی^۲، محمد صانعی شریعت پناهی^۳

۱ کارشناس ارشد مرکز تحقیقات کشاورزی کردستان، ۲ و ۳ استاد دانشگاه تهران

به منظور حفاظت زنتکی گیاهان باگی و حفظ تنوع موجود و استفاده از صفات ارزشمند ارقام محلی درختان مثمره که در طول سالیان مديدة، انواع شرایط سخت را تحمل کرده‌اند طرح شناسایی، مطالعه و جمع آوری سبب‌های مطلق استان کردستان در سالهای ۷۸ و ۷۹ به مرحله اجرا در آمده است.

در این بررسی کانون‌های باگی استان شناسایی و با استفاده از تجارب و شناخت باگداران بومی ارقام سبب محلی شناسایی و پلاکنگذاری شدند در پنج مرحله شامل: ۱- دوره قبل از کل‌دهی تا اواسط اردیبهشت، ۲- دوره گردی تا آخر اردیبهشت، ۳- دوره تشکیل و رشد میوه تا اخر خرداد، ۴- دوره برداشت میوه، تایستان یا پاییز، ۵- دوره خزان یا خواب گیاه در آخر پاییز. درختان انتخاب شده مورد بازدید قرار گرفته و قریب به ۵۷ صفت یادداشت برداشی گردید. صفات اندازه‌گیری شده در روش آماری تجزیه کلاس‌بندی شده و در نهایت ۲۵ رقم شناسایی شده در شش گروه اصلی طبقه‌بندی شدند. جمع آوری ارقام سبب محلی علاوه بر جلوگیری از فرسایش زنتکی امکان استفاده از ارقام را به منظور شناسایی منابع مقاوم به آفات و بیماری، تحمل به سرما و خشکی، انتخاب پایه و استفاده از تنوع زنتکی موجود را در کارهای اصلاحی فراهم می‌سازد.